

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ЕКСТРАКТУ СОЇ У ГОДІВЛІ ПОРОСЯТ ДО 2-МІСЯЧНОГО ВІКУ

Ускова Л.М., асистент

Харківська державна зооветеринарна академія

Анотація. В статті наведено результати досліджу, в якому був використаний екстракт сої із її вегетативної маси в якості добавки до раціону поросят віком до 2-місячного віку. Встановили, що включення до раціону поросят соєвого екстракту позитивно впливає на середньодобові прирости їх живої маси.

Ключові слова: біологічно активні речовини, жива маса, поросята, соєвий екстракт.

Актуальність проблеми. В Україні стоїть проблема підвищення продуктивності сільськогосподарських тварин і збільшення обсягів виробництва м'ясної продукції. Попит на свинину залишається постійним і це є стимулом для розвитку цієї галузі. Інтенсивний розвиток свинарства позитивно впливає на підвищення ефективності землеробства, оскільки гній – цінне органічне добриво.

Разом з тим потрібно сказати, що велику роль відіграє повноцінна годівля тварин, збагачення раціонів та комбікормів ферментами, вітамінами та іншими біологічно активними речовинами. Нині раціони сільськогосподарських тварин балансуються за деталізованими нормами [1], які постійно удосконалюються, але в них не передбачено контролю раціонів за вмістом біологічно активних речовин – стимуляторів синтезу білка тваринного походження [3]. В наукових працях неодноразово повідомлялось, що деякі рослини містять [4] речовини фенольної природи [3], у тому числі фітоекдістероїди.

Завдяки науковим дослідженням, відомо, що дуже багато рослин, особливо бобові, містять значну кількість метильованих та не метильованих поліфенолів – флавоноїдів, які можуть активізувати в організмі тварин ряд їх життєво важливих функцій: регуляторну, стимулюючу, обмінну та захисну. Вміст естрогенно активних речовин в раціонах забезпечує нормалізацію багатьох обмінних процесів в організмі.

Зерно сої на сьогодні добре вивчено як джерело білка та олії, проте вегетативна маса цієї культури залишається поза увагою, хоча позитивно впливає на біохімічні, імунологічні та продуктивні показники свиней [3].

У зв'язку з цим, важливо знати механізм дії фітоестрогенів, які зна-

ходяться у вегетативній масі кормової культури сої, і вплив на середньодобові прирости живої маси свиней.

Завдання дослідження. Вивчити можливість використання екстракту сої, виготовленого із вегетативної маси в стадії початку бутонізації, в годівлі поросят молодшого віку та визначити вплив БАР рослинного походження на динаміку живої маси молодняку.

Матеріали і методи дослідження. Соя сорту «Вітязь-50» еліта, вирощувалась в господарстві «Промінь» Богодухівського району, Харківської області, в 2011 році. Вегетативна маса сої була зібрана в стадії вегетації □ початок бутонізації, а саме в цей період свого росту рослина накопичує найбільшу кількість біологічно активних речовин.

Науково-господарський дослід проводився у дослідному господарстві ДП ДГ «Гонтарівка», Вовчанського району, Харківської області. Дослід проводили на 30 поросятах, 1-2 місячного віку. Було сформовано, за загально методичними вимогами [2], дві групи тварин по 15 голів у кожній. Тварини 1 – контрольної групи споживали основний раціон (ОР), а 2 – дослідної ОР (стартовий комбікорм) і екстракт сої, виготовлений із вегетативної маси в стадії початку бутонізації.

Комбікорм, у дослідній групі, рівномірно зволожувався первинним розчином з розведеним в ньому екстрактом сої, кількість якого була врахована у залежності від ваги тварин. Дослід тривав 150 діб, в процесі якого вивчали середньодобові прирости живої маси шляхом індивідуального зважування кожні 30 діб. Експериментальні дані були опрацьовані варіаційно-статистичним методом. Для отримання статистичних висновків застосовували критерій Стьюдента-Фішера при рівні ймовірності $P > 0,95$.

Результати дослідження. У проведених дослідах ставилась мета вивчити ефективність експериментального соєвого екстракту в годівлі поросят. Оцінюючи раціон за вмістом поживних речовин, слід відмітити, що вони забезпечували потребу тварин в необхідних поживних речовинах (табл. 1). Екстракт сої в раціон вводився поступово, починаючи з 1мл та збільшуючи, відповідно, зі збільшенням живої маси тварин до 5мл (1мл/10кг ж.м.).

Таблиця 1

Склад і поживність середньодобових раціонів для поросят від 28 денного до 2-місячного віку

Корми і поживні речовини	Група поросят	
	1	2
1	2	3
Компоненти, % за масою		
Ячмінь	30	30
Кукурудза	30	30

1	2	3	
Тритикале	25	25	
Шрот соняшниковий	15	15	
Соевий екстракт, мл	-	1	
Міститься в раціоні			
	норма	1 – група поросят	2 – група поросят
Кормових одиниць	0,70	0,73	0,73
Обмінної енергії, МДж	7,77	7,8	7,8
Сухої речовини, кг	0,47	0,48	0,48
Сирого протеїну, г	115	117	117
Перетравного протеїну, г	96	98	98
Сирої клітковини, г	17	17,6	17,6
Кальцій, г	5,4	5,1	5,1
Фосфор, г	4,3	4,2	4,2
Екстракт сої, мл	-	-	1

Отримані результати свідчать, що застосування водного екстракту із вегетативної маси сої з комбікормом для поросят віком 1-2 місяців, сприяло збільшенню їх середньодобових приростів, порівняно з поросятами, які отримували лише стартовий комбікорм, з $331,33 \pm 4,03$ г до $351,57 \pm 3,43$ г, або на 6,12%. Різниця має тенденцію до вірогідності $P > 0,95$ (табл. 2).

Таблиця 2

Ефективність згодовування поросятam екстракту сої

Групи тварин	Жива маса, кг		Загальний приріст маси, кг	Середньодобові прирости маси, г
	на початку дослід-у	на кінець дослід-у		
1 – контрольна	7,33 ± 0,21	17,27 ± 0,41	9,94 ± 0,61	331,33 ± 4,03
2 – дослідна	7,33 ± 0,23	18,60 ± 0,32	11,27 ± 0,51*	351,57 ± 3,43*

Примітка: $\delta_1 = 1,58$
 $\delta_2 = 1,24$
 $CV_1 = 9,15$
 $CV_2 = 6,68$
 $TD = 2,570$
 * $P > 0,95$

Висновок

1. Використання в якості добавки до комбікорму екстракту сої, який містить біологічно активні речовини фенольної природи – ізофлавоноїди, поросятam 1-2 місячного віку сприяє підвищенню їх середньодобових приростів живої маси на 6,12% ($P>0,95$).

Література

1. Нормы и рационы кормления сельскохозяйственных животных / [А.П. Калашников, Н.И. Клейменов, В.Н. Баканов и др.]. – М. Агропромиздат, 1986. – 352с.
2. Овсянников А. И. Основы опытного дела в животноводстве / А.И. Овсянников. – М. : Колос, 1976. – 304 с.
3. Стимулятори синтезу білка тваринного походження / В.І. Гноєвий, І.В. Гноєвий, В.М. Морозикова [та ін.] // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини. – 2010. – Вип.21(1). – С. 86–89.
4. Тимофеев Н.П. Новые культуры животноводства / Н.П. Тимофеев.- КХ. «БИО», 2001. – Режим доступа: Timf-bio@atnet.ru.

ЭФФЕКТИВНОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЭКСТРАКТА СОИ В КОРМЛЕНИИ ПОРОСЯТ ДО 2-МЕСЯЧНОГО ВОЗРАСТА

Ускова Л.Н., ассистент

Харьковская государственная зооветеринарная академия

Аннотация. В статье приведены результаты исследования, в котором был использован экстракт сои из ее вегетативной массы, в качестве добавки к рациону поросят в возрасте до 2 месяцев. Установили, что добавление к рациону поросят соевого экстракта положительно влияет на среднесуточные приросты их живой массы.

Ключевые слова: биологически активные вещества, живая масса, поросята, соевый экстракт.

EFFICIENCY OF THE USE OF SOYBEANS EXTRACT IN THE FEEDING OF PIGS AT OF AGE 2 MONTHS

Uskova L.N., assistant

Kharkiv state zooveterinary akademy

Summary. The results of the experiment of use of soybeans extract from vegetative mass as a additive to ration of pigs at 2 months age have been presented. The inclusion in ration of pigs of soybeans extracts has positive influence on their average body gain.

Key words: biological active substances, live body weight, pigs, soybeans extract.